

The Family as a Learning Environment

Marta Wiatr

The Maria Grzegorzewska Academy of Special Education, Warsaw, Poland

ABSTRACT

The article is devoted to the family environment, which is described through its various interpretations and conceptualizations represented in social pedagogy. The excessive exposure of the objective, static – and in the case of the family – the institutional dimension of the environment that dominates in literature suggests that its theoretical potential present in the elaboration and analysis of the post-modern man's existence is yet not exhausted. The purpose of this article is therefore to focus on the aspect of the environment that highlights the dynamics, structure, change and process. By emphasizing process-oriented, subjective dimension of the milieu, I would like to show its overlooked ability and the function of explaining a person's life within the family. I achieve my objective by augmenting the concept family milieu with the participle "learning environment". This phrasing allocates new meaning to family milieu. It becomes a self-navigating and reproducing, modifying system in which the learning process takes place. The above construct of family milieu allows us to study aspects of family life that have been neglected to date.

Key words: environment, family environment, family, learning environment, reflexive modernization.

Rodzina jako środowisko uczące się

Marta Wiatr

Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej, Warszawa, Polska

STRESZCZENIE

Przedmiotem artykułu jest środowisko rodzinne, które omawiane jest w odniesieniu do różnych jego interpretacji i konceptualizacji perspektywie pedagogiki społecznej. Dominująca w literaturze przedmiotu nadmierna ekspozycja obiektywnego, statycznego – a w przypadku rodziny – instytucjonalnego wymiaru środowiska, sprawia, że jego potencjał teoretyczny w opisie i analizie ponowoczesnej egzystencji człowieka zdaje się być niewykorzystany. Celem artykułu jest zatem skierowanie uwagi na ten wymiar środowiska, który akcentuje dynamikę, konstrukcję, zmianę, proces. Poprzez zaakcentowanie procesualnego, subiektywnego wymiaru środowiska, chciałabym wykazać jego niedostrzeganą zdolność i funkcję wyjaśniania życia człowieka w rodzinie. Zadania tego dokonuję poprzez dopełnienie koncepcji rodziny jako środowiska imiesłowem uczące się. Tak sformułowane hasło nadaje środowisku rodzinnemu nowe znaczenie. Staje się ona samokreującym się i odtwarzającym, modyfikującym układem, w którym przebiegają procesy uczenia się. Tak rozumiane środowisko rodzinne pozwala pytać o zaniedbane dotąd aspekty przestrzeni rodzinnej.

Słowa kluczowe: środowisko, środowisko rodzinne, rodzina, środowisko uczące się, modernizacja refleksyjna.